

חכמת שלמה

תורות וסיפורים של ר' שלמה קרליבך

"כי תצא למלחמה על אויבך"

ידידי החביבים!

ועוד תורה מתוקה: בפרשתנו לומדים כמה מצוות שמקיימים בדרך כמו מצות השבת אבידה, שילוח הקן, ככול שמרבים בלימוד של תורת – 'בשבתך בביתך' צריכים להשקיע יותר ויותר בתורת – 'ובלכתך בדרך'.

שלוקחים את התורה ל'הדרך' זה מגדיל את התורה ומפרסם את שמו יתברך בעולם, אם אתה מלא תתן גם לעולם כולו, על זה אומרים – 'אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו היינו שעבר כל דרך החיים ועדיין מחזיק התורה בידו.

זה בסוף הפרשה כשעמלק רוצה לקרר דווקא "בדרך", הישועה בא כאשר ירים משה את "ידו" שלמד אותנו להחזיק התורה ביד גם בדרך, כך מתקיים – גבר ישראל במהרה בימנו!

הפרשה פותחת – "כי תצא למלחמה", כשאתה רוצה לצאת לעולם למסור להם את הדרך של התורה, זה רק שהולכים עם הפנימיות שלנו, דהיינו שבעומק העמקות שלך אתה שמח וגיבור כארי ואין לך שום ספיקות, ולכן כתיב בלשון יחיד ולא "כי תצאו" כי כשאנחנו מלאים עם אחדות השי"ת, אז מתמלאים עם אחדותו יתברך וכל המהות נתאחד כאחד, הכל נהפך לאחדות ממש, לכן דיבר בלשון יחיד לכלל, שהכל מתהפך לאחד.

וכך גם צריך להתאחד עם הבנים והתלמידים, וישמעו את דבריו ויכנס הדברים בלבן, לכן בסיום הפרשה כשמגיע עמלק ורוצה להטיל ספיקות בכלל ישראל, כתיב "והיה בהניח ד' אלקיך לך" שעיקר מחיית עמלק הוא בזה שהשי"ת ממלא אותנו בשמחה או מתאחדים כל ישראל בלשון יחיד "לך", יהיה רצון שנוכה לשמו וכסאו שלם בביאת גואל צדק אמן כן יהי רצון!

כולכם יודעים שבפרשתנו כתיב "כי תצא למלחמה", אבל לא כתיב כמה זמן תהיה המלחמה שנה או שנתיים, התורה הקדושה בכלל לא מדברת על עצם המלחמה, ומגלה לנו האיזביצער הקדוש, כי השי"ת נותן לנו מתנה בידיים שלנו, שלא יהיה כלל התאבקות עם האויב – 'ונתנו ד' אלקיך בידך'.

זה עניין של אשת יפת תואר שמרמו על אישה ושמה רחב שמצאו פנחס וכלב כשהלכו לרגל את יריחו, ואח"כ נתגירה ונשאה ליהושע בן נון (מגילה דף יד): ויצאו לה שמונה נביאים כהנים שזה דבר גדול מאוד, כשראו פנחס וכלב שאפילו האדם הכי פחות יכול להגיע לרום המעלה למסור להם שד' אחד, ראו שאין שום התאבקות בכלל כי ברגע שפוגשים איש קדוש מיד מתקרבים לד'.

זה ביאת המשיח שיתגלה במהרה, שנראה שאין שום התאבקות ומלחמה, כענין "משכנו אחריו ונרוצה", אפילו השפל שבשפלים הרחוק שברחוקים יכול להגיע למדרגה הכי גבוהה, ולהתקרב לד' בכל לבו ונפשו, ובאמת אפילו היום שיש כל מיני מכשירים, אנחנו מאמינים בפנימיות לבינו שמיש יגיע על חמורו, ע"י קול התקיעה נתקרב כולנו להקב"ה.

כן רחב כל ימיה הייתה מחכה שאיש קדוש יבוא וילמדה מה זה להיות קדוש, ומיד כשפגשה את פנחס שהוא אליהו הנביא שחיי וקיים, ברגע אחד התהפכה והיא מוכנה כבר להיות כל כך קדושה ולהתגייר ולהוליד שמונה נביאים – כהנים. וכך גם יהיה בביאת הגואל במהרה בימנו, שהוא לא יצטרך למשוך אותנו ע"י מכשרים ודברים חיצונים, אלא רק ע"י העמקות של הקדושה – משכנו אחריו ונרוצה".

סיפור נשמה

שסיפר ר' שלמה קרליבך

אתם יודעים יש לנו, עם ישראל, חבר טוב אחד בשמים, מלבד אליהו הנביא: ר' לוי יצחק מברדיצ'ב, "סנגורם של ישראל" – הצדיק שמועלם לא ראה שום דבר רע בשום יהודי בעולם, הוא ממש האמין שכל יהודי הוא "קודש קודשים", וכל עם ישראל יודע: אם ח"ו, יהודי נמצא בצרה או במצוקה, הוא צריך לומר: "א-להא דר' לוי יצחק בן שרה סאשא – ענניו" מפני שר' לוי יצחק לפני שהסתלק מן העולם הבטיח שכל מי שיקרא אל ה' ויזכיר את שמו, הוא יעמוד בעצמו לפני כסא הכבוד, ויתפלל שהקב"ה ישפיע על אותו אדם שפע רחמים.

וזה הסיפור. רבנו הקדוש מריזין היה מספר אותו בכל שנה, בליל ראש השנה. אנחנו אומרים בתפילות של ראש השנה ויום הכיפורים: "לקונה עבדיו בדין, לרחם עמו ביום דין". הפירוש הוא: ה' רוצה לקנות לו עבדים מחדש בכל שנה. ואנחנו עם ישראל – עבדיו. ולכן – למרות כל הטעויות שלנו – הוא מרחם עלינו ביום הדין. ויש אלף פירושים...

ובכן ההיילגר ריזינר סיפר, שפעם אחת בראש השנה שקלו בשמים את המצוות והעבירות של עם ישראל. על צד אחד של המאזניים הניח המלאך מיכאל את המצוות של עם ישראל – והייתה שם רק מזוודה קטנה... ועל הצד השני הניח השטן את העבירות או וי! משאיות. משאיות של עבירות... נעבעך, געוואלד, לא נראה שיש איזה תקווה. נראה שחס ושלום השנה, עלול להיות לא טוב לעם ישראל.

ופתאום... איזו המולה, משהו קרה, ואף אחד לא ידע איך זה קרה. פתאום נעלמו כל העבירות מכף המאזניים, ורק המצוות נשארו! וכמובן עכשיו הן מכריעות את הכף... ואז נשמע קול גדול בשמיים: "מי גנב את העבירות של עם ישראל?" ויצא בת קול: ר' לוי יצחק בן שרה סאשא גנב את כל העבירות של עם ישראל! לא פשוט. ובכן, ה"בית דין של מעלה" התכנס כדי לדון בענייניו של ר' לוי יצחק מברדיצ'ב. העמידו אותו לפני בית הדין הגדול שבשמים ושאלו אותו: "ר' לוי יצחק בן שרה – סאשא! הלא כתוב בתורה שמישהו שגונב חייב לשלם. האם אתה יכול לשלם עבור כל העבירות שגנבת?"

ר' לוי יצחק ענה: 'רבותי, בית דין הגדול שבשמים, אגיד לכם: האמת היא שאין לי איך לשלם. אני רק בן אדם. איך אני יכול לשלם על כל כך הרבה עבירות'. ואז אמרו לו: 'ר' לוי יצחק בן שרה סאשא! הלא כתוב בתורה: "אם אין לו – ונמכר בגנותו". אדם שגנב ואין לו מה לשלם, מוכרים אותו לעבד; ומהכסף משלמים את הגנבה. אם כן אתה צריך להימכר לעבד'. ושוב יצא קול בשמים: 'מי רוצה לקנות את ר' לוי יצחק בן שרה סאשא לעבד? ואז... געוואלד! שמעו קול יחיד ומיוחד: 'הקב"ה בכבודו ובעצמו רוצה לקנות את ר' לוי יצחק בן שרה סאשא לעבד עולם!'

וכך אמר הרבי מריזין: זה הפירוש בפיוט: 'לקונה עבדיו בדין' – ר' לוי יצחק מברדיצ'ב גונב בכל שנה את העבירות של עם ישראל, ולכן בדין קונה אותו הקב"ה לעבד, וכל פעם מחדש. ובזכות זה – "לרחם עמו ביום דין"... אתם יודעים, רבותי? זה לא צחוק, זה אמיתי. מה אומר ר' לוי יצחק בשמים? הוא מגלה את עומק העומקים מישראל. את כל מה שטמון ליהודי בעומק הלב, בעומק הנשמה. לפעמים זה קצת מכוסה. אבל לר' לוי יצחק היה את הכח להאיר לתוך תוככי הנשמה. והלוואי הלוואי שיהיו מנהיגים כמו ר' לוי יצחק מברדיצ'ב; ואז עם ישראל יהיה בודאי בדרגה אחרת לגמרי.

אורות שלמה פירוש לאורות התשובה

"למען ישוב ויחיה וישובו אליו החיים בכל רענותם" (אורות התשובה פרק א')

הרב קוק היה חסיד גדול של רבי נחמן, ומה שהוא אומר כאן מיוסד על דבר תורה של רבי נחמן. ידוע לכולם, שבראש השנה ובחודש אלול אנחנו תוקעים בשופר ובורא עולם תוקע בשופר. מדוע אני תוקע בשופר?

כי אני קורא: עם ישראל איבדתי את ליבי, איבדתי את נשמת, איבדתי כל – כך הרבה זמן, הצילו!

בורא עולם גם תוקע בשופר. הוא משיב לי: 'מצאתי כל כך הרבה חלקים מנשמתך. מצאתי את הזמן האבוד שלך. בבקשה, בוא, קח אותם'. בראש השנה, כשאנו תוקעים בשופר, אנחנו אוספים את כל מה שאיבדנו. כל מה שאיבדתי חוזר אלי, ממש לא יאומן! כמובן, אתה יכול לשאול: 'גם אם נניח שבזכותי את זמני במשך מאה שנה, איך ייתכן שהזמן הזה יחזור אלי?' והתשובה: כן, אני יודע שבזכות זמן של מאה שנה, אבל בורא עולם יכול להחזיר לך את הכל, בדקה אחת. והסיפור ממחיש עד כמה זה נכון שהי יכול להחזיר לך הכל ברגעים אחדים.

זה העבודה שלנו בימים האלו ובמיוחד בראש השנה. לשמוח ולהאמין שהי יתברך ברחמי מרחם עלינו, שמחזיר לנו את כל האבדות שאבדנו במשך השנה. ובזמן תקיעת שופר אנו צרכים להתפלל: 'ריבנו – של – עולם, אנא תקן את מה שלא הצלחתי להשיג עם הטבע שלי, ואת מה שהפסדתי על – פי חוקי הטבע' וידוע שאחרי התקיעות מגיע בת קול שמכריזה משמים: 'לך אכול בשמחה', רק מי שמאמין שהי החזיר לו את כל הרגעים האבודים שלו יכול ללכת לאכול בשמחה.

הודפס ונערך ע"י נתנאל גואלמן משיחתי מאתר 'הפעצה של קשר': www.box.com/rashban
לתרומות הערות והארות ולקבלת העלון למייל: 7carlebach@gmail.com; 054-8140220 (נתנאל)
הסיפור והפירוש של אורות התשובה, גלחז מהספר – פתחו שערי הלב – שערי הזמן
מוקדש לעילוי נשמת סבי מררי – ר' משה בן ר' זכריה ליברמן זצ"ל